

РЕШЕНИЕ

«11» ноябрь 2019ел

КАРАР

№ 121

Муниципаль берәмлекләрнең бюджет процессы турындагы Нигезләмә хакында
Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы
«Салавыч авыл җирлеге» берәмлеге.

Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» №131-ФЗ Федераль законы нигезендә, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы «Салавыч авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Салавыч авыл җирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы "Салавыч авыл җирлеге" муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында Нигезләмәне расларга (1 кушымта).
2. 2014 елның 14 ноябрдәге "Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы "Салавыч авыл җирлеге" муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы Нигезләмәне раслау турында" карарын гамәлдән чыгарырга.
3. Әлеге карарны Балтач муниципаль районының baltasi.tatarstan.ru рәсми сайтында, Татарстан Республикасының <http://pravo.tatarstan.ru/> хокукый мәгълүмат порталында, авыл җирлегенең мәгълүмати стендларына урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Салавыч авыл
җирлеге башлыгы

Р.Х.Сибагатуллин

БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК
"САЛАВЫЧ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
БАЛТАЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Башлыгы 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Бюджет процессының хокукий нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Бюджет законнары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының «Салавыч авыл жирлегене» муниципаль берәмлегене Уставы (алга таба-Текст Буенча) нигезендә эшләнә. – Жирлек уставы), шулай ук «Салавыч авыл жирлегене» муниципаль берәмлегенең башка муниципаль хокукий актлары белән «Салавыч авыл жирлегене» муниципаль берәмлегене бюджетны проектны төзү һәм карау тәртибен, «Салавыч авыл жирлегене» муниципаль берәмлегене бюджетны раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, бюджет исәбен гамәлгә ашыру, бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау нигезләрен һәм тәртибен билгели.

2. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Статья 2. Салавыч авыл жирлегене " муниципаль берәмлегене бюджетының хокукий рәвешендә»

1. «Салавыч авыл жирлегене» муниципаль берәмлегене бюджетны һәм аның үтәлеше турындагы хисап Салавыч авыл жирлегене Советы карары рәвешендә (алга таба – жирлек Советы) эшләнә һәм раслана.

2. Жирлек бюджетны өч елга – Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

3. Жирлек бюджетны проектны формалаштыру Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының «Салавыч авыл жирлегене» муниципаль берәмлегене Башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, авыл жирлегене Советы карарлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек Советының жирлек бюджетны турындагы карары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм, әгәр жирлек бюджетны турында карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

5. Жирлек бюджетны турындагы карар аңа кул куйганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча билгеләнгән тәртиптә рәсми халыкка житкерелергә (бастырып чыгарылырга) тиеш

Статья 3. Бюджет процессы принциплары һәм этаплары

1. «Салавыч авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә.

2. Бюджет процессының төп этаплары булып тора:

- 1) җирлек бюджеты проектын төзү;
- 2) җирлек бюджетын карау һәм раслау;
- 3) җирлек бюджеты үтәләше;
- 4) җирлек бюджеты үтәләшен контрольдә тоту;
- 5) бюджет исәбен гамәлгә ашыру;
- 6) бюджет хисаплылыгын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау.

(кул куйганнан соң, билгеләнгән тәртиптә 10 көннән дә соңга калмыйча

Мәкалә 4. Бюджет процессында катнашучылар һәм аларның бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- 1) муниципаль берәмлек башлыгы;
- 2) җирлек Советы;
- 3) Башкарма комитет;
- 4) Финанс-бюджет палатасы;
- 5) Балтач муниципаль районының Контроль-хисап палатасы (алга таба-Контроль-хисап палатасы);
- 6) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлүчеләр;
- 7) бюджет керемнәре Баш администраторлары, администраторлары;
- 8) бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары, администраторлары;
- 9) бюджет акчаларын алуучылар.

2. Җирлек советы:

2.1. Җирлек советы үзенең утырышларында, комитетларда, комиссияләрдә, эш төркемнәрендә бюджет үтәләшенең аерым мәсьәләләрен карау барышында һәм депутат таләпләренә бәйләп рәвештә, тышкы муниципаль финанс тикшерү органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башка вәкаләтләрне башкара. , «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренәң контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенәң гомуми принциплары турында " 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенәң башка норматив хокукый актлары, җирлек уставы, әлеге Нигезләмә белән.

2.2. Җирлек советына, үз компетенциясе кысаларында, Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенәң башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча, вәкаләтләрне тәмин итү өчен, Башкарма комитет тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

3. Башкарма комитет җитәкчесе урынбасары:

- 1) җирлек бюджеты проектын төзүне, җирлек бюджеты үтәләшен тәмин итә;;
- 2) җирлек Советына раслауга җирлек Советы сессиясенәң җирлек бюджеты турындагы карары проектын һәм аның үтәләше турында хисап тапшыра;
- 3) Башкарма комитетның финанс ресурслары белән эш итә;
- 4) Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә җирлек бюджетын үтәү өчен җаваплы.;

5) җирлек бюджетына муниципаль бурычларны җәлеп итү турында шартнамәләр, шулай ук кире кайтару нигезендә җирлек бюджеты акчаларын бирү турында шартнамәләр төзи.;

6) җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бару тәртибен билгели;

7) җирлек бюджеты каршында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән чыгару тәртибен билгели;

8) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4. Төзелгән килешү нигезендә, финанс-бюджет палатасы:

1) җирлек бюджеты проектын төзүне, җирлек бюджеты үтәлешен гамәлгә ашыра.;

2) җирлек бюджетының җыелма бюджет язмасын төзи һәм төгәлләштерә;

3) җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) баш бүлүчеләрдән, бүлүчеләрдән һәм акча алучыларның җирлек бюджеты проектын һәм җирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү өчен кирәкле материалларны ала;

5) җирлек Советының җирлек бюджеты турындагы карары нигезендә бюджет кредитлары һәм муниципаль гарантияләр бирү турында шартнамәләр эзерли.;

6) җирлек бюджеты акчаларын алучыларның, бюджет кредитларын, муниципаль гарантияләрне алучыларның финанс хәлен тикшерә.;

7) җирлекнең муниципаль бурыч кенәгәсен алып баруны гамәлгә ашыра;

8) җирлек бюджеты үтәлешен алдан, агымдагы һәм аннан соңгы контрольдә тотар.;

9) җирлек бюджеты чаралары белән операцияләр башкара;

10) җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзи;

11) җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрдән, бүлүчеләрдән, җирлек бюджеты акчаларын алучылардан күрсәтелгән акчаларны алу, күчерү, күчерү һәм куллану белән бәйлә билгеләнгән формалар буенча хисаплар бирүне таләп итү хокукына ия;

12) кредит оешмаларынан җирлек бюджеты акчалары белән операцияләр турында белешмәләр ала;

13) бюджет процессының тиешенчә үтәлмәве турында җирлек бюджеты акчаларын алучыларга, бүлүчеләргә һәм бүлүчеләргә бюджет законнарындагы җитешсезлекләрне бетерү таләбе белән кисәтүләр кертә һәм аларның бетерелүен контрольдә тотар;

14) Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

5. Төзелгән килешү нигезендә контроль-хисап палатасы:

Контроль-хисап палатасы бюджет вәкаләтләрен башкара:

аудиту нәтижәләлеген, направленному билгеләүгә экономности һәм нәтижәләлеген бюджет чараларын куллануны;

бюджетлар турында карарларның, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка норматив хокукый актларының проектларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнүлегенә экспертиза;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары (алга таба-бюджет акчаларының Баш администраторлары)

эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү;
һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында «2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча фикер алыштылар.

6. Бюджет средстволарын баш бүлүче:

1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәмин итә;;

2) үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген тәзи;;

3) расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәргә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкил итә;

5) бюджет язмасын тәзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләренең лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти.;

6) бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

7) җыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр тәзи һәм раслай;

10) Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән субвенцияләрен, бюджетара субсидияләрен һәм башка субсидияләрен алучыларның аларны биргәндә билгеләнгән шартларның үтәлешен контрольдә тотуны тәмин итә;

11) үз эшчәнлегә өлкәсендә ведомство финанс контролен оештыра һәм гамәлгә ашыра;

12) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

13) муниципаль район исемнән аңа караган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча җавап бирә;

14) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Бюджет чараларын бүлүче:

1) тиешле бюджет чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра;

2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

3) бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча үз карамагындагы бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Бюджет керемнәре баш администраторы:

1) үзенә буйсынган бюджет керемнәре администраторлары исемлеген тәзи;;

2) урта сроклы финанс планын һәм бюджет проектын тәзү өчен кирәкле белешмәләр бирә;

3) касса планын тәзү һәм алып бару өчен белешмәләр бирә;

4) бюджет керемнәре баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;;

5) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

9. Бюджет керемнәре администраторы:

1) бюджетка, пеняларга һәм штрафларны исәпләүнең дәрәсләгенә, тулы һәм үз вакытында башкаруга исәпләүне, исәпкә алуны һәм контрольне гамәлгә ашыра;;

2) жирлек бюджетына түләүләр, пенялар һәм штрафларны түләттерүне гамәлгә ашыра;

3) жирлек бюджетына артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында Карар кабул итә һәм, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтару өчен, Федераль казначылык органына йөкләмә бирә.;

Статья 4.1. Финанс-бюджет палатасы һәм контроль-хисап палатасы белән бюджет хезмәттәшлеге

Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән, шулай ук муниципаль берәмлеккә бирелә торган субсидияләрдән һәм (яисә) салым керемнәреннән түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча соңгы ике хисап финанс елы дәвамында жирле бюджетларның үз керемнәренең 70 процентыннан артып киткән муниципаль берәмлек түбәндәге өстәмә чаралар гамәлгә ашырыла::

- жирлек бюджеты проектын формалаштырганда ярдәм күрсәтү турында финанс-бюджет палатасы белән килешүгә кул кую ; ;

- жирлек Советына кертелгән Чираттагы финанс (Чираттагы финанс һәм план чорына) жирле бюджет проектын Россия Федерациясе Бюджет законнары таләпләренә туры килү-килмәү турында бәяләмә әзерләү өчен Башкарма комитет тарафыннан финанс-бюджет палатасына билгеләнгән тәртиптә кирәкле документлар һәм материаллар тапшыру;);

-Контроль-хисап палатасы тарафыннан жирле бюджет үтәләше турындагы еллык хисапка ике елга бер тапкыр тышкы тикшерү уздыру;

- федераль законнарда билгеләнгән башка чаралар.

5 Статья. Финанс контролен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органнары

1. Финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар булып торалар;

1) жирлек Советы;

2) Контроль-хисап палатасы;

3) Башкарма комитет;

4) бюджет акчаларын баш бүлүче;

5) бюджет керемнәре баш администраторы;

6) бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы.

2. Жирлек советы башкара:

1) алдан тикшерү-жирлек Советының бюджет турындагы карары проектын һәм жирлек Советының бюджет-финанс өлкәсендәге башка карар проектларын тикшерү һәм раслау барышында;

2) агымдагы контроль-жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карарының үтәләшен тикшерү барышында;

3) киләсе контроль-жирлек бюджеты үтәләше турындагы отчетларны карау һәм раслау барышында.

3. Контроль-хисап палатасы жирлек бюджеты акчаларын алуучыларның бюджет акчалары, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары администраторларының акчалары белән, шулай ук бюджет кредитларын, бюджет инвестицияләрен алуучыларның һәм муниципаль гарантияләренә бүлөп бирү, алу, максатчан файдалану һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджет акчаларын кире кайтару шартларын үтәү буенча тышкы финансконтроль гамәлгә ашыра, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 07.02.2011 ел, № 6-ФЗ Федераль закон нигезендә.

4. Эчке муниципаль финансконтроль гамәлгә ашыру рәвешләре һәм тәртибе башкарма комитет, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренә Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

Мәкалә 6. Жирлек бюджеты керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, салымнар һәм җыемнар турындагы Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының салымнар һәм җыемнар турындагы норматив-хокукый актлары нигезендә төзелә.

2. Жирлек Советы карары белән жирле салымнар кертелә, алар буенча салым ставкалары билгеләнә һәм муниципаль берәмлекләренең вәкиллекле органнарына салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары белән бирелгән хокуклар кысаларында жирле салымнар буенча салым ташламалары бирелә.

3. Жирле салымнар турындагы карарларга, жирлек Советының бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган, жирлек бюджеты керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанслында һәм план чорында үз көченә керә торган карарларына үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы карарлары Чираттагы финанслына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектын жирлек Советына кәргәнче 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

4. Жирлек Советы карарына салымнар һәм җыемнар турындагы чираттагы финанслына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектын жирлек Советына керткәннән соң кабул ителгән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган карар проектын кертүне күздә тоткан үзгәрешләр кертүне күздә тоткан, жирлек Советының күрсәтелгән карарларының Чираттагы финанслынан соң килгән елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керүе турындагы нигезләмәләренә үз эченә алырга тиеш.

7 Статъя. Жирлек бюджеты чыгымнары

1. Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнары, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә үтәләше Чираттагы финанслында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән булырга тиеш булган Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләренә нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләренә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) (алга таба - муниципаль хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль ихтыяҗлар өчен товарлар китерүгә,

эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар өчен түләүгә ассигнованиеләр дә.;

2) халыкны социаль тәэмин итү;

3) муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;;

4) юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга - товар, эш, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр бирү;

5) жирле үзидарә органнарының законсыз гамәлләре (гамәл кылмаулары) нәтижәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында «Салавыч авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә карата дөгъвалар буенча Суд актларын үтәү;

6) бюджетара трансфертлар бирү;

3. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләренә түбәндәгеләр керә.:

1) физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) буенча казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэмин итү;;

2) бюджет һәм автоном учреждениеләренә, муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс белән тәэмин итүгә субсидияләренә дә кертеп, субсидияләр бирү.;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциягә карамаган оешмаларга, шул исәптән әлегә оешмалар тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) физик һәм (яисә) юридик затларга субсидияләр бирү;;

4) муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

5) муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмин итү өчен бюджет ассигнованиеләренән тыш), шул исәптән максатларда казна учреждениеләре муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру өчен бюджет ассигнованиеләренән тыш):

физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәт күрсәтү

4. Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль йөкләмәне, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль йөкләмәдә булырга тиеш:

1) күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләрнең составын, сыйфатын һәм (яки) күләмен (эчтәлеген) характерлаучы күрсәткечләр;

2) муниципаль йөкләмәнең үтәлешен контрольдә тоту тәртибе, шул исәптән аның вакытыннан алда туктатылу шартлары һәм тәртибе;;

3) муниципаль йөкләмәнең үтәлеше турындагы хисапларга таләпләр.

Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль йөкләмә шулай ук карап торырга тиеш:

1) тиешле хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучы физик һәм (яки) юридик затларның категорияләрен билгеләү;;

2) тиешле хезмәтләр күрсәтү тәртибе;

3) Россия Федерациясе законнарында аларны түләүле нигездә күрсәтү каралган очракларда, физик яисә юридик затлар тарафыннан тиешле хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә иң чик бәяләр (тарифлар) йә күрсәтелгән бәяләренә (тарифлар) билгеләү тәртибе.

Муниципаль йөкләмә күрсәткечләре муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү өчен, шулай ук бюджет яисә автоном учреждение

тарафыннан муниципаль йөкләмәне үтәүгә субсидияләр күләмен билгеләү өчен бюджет проектларын төзегәндә кулланыла.

Муниципаль йөкләмә муниципаль учреждениеләр һәм коммерциячел булмаган башка оешмалар тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру өчен җирлек бюджеты проекты төзегәндә кулланыла.

Муниципаль йөкләмә Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә, Чираттагы финанс елына һәм план чорына (бюджет проекты төзегәндә төгәлләштереп) формалаша.

Муниципаль йөкләмә бюджет һәм автоном учреждениеләр, шулай ук җирлек Советы карары нигезендә билгеләнгән казна учреждениеләре өчен формалаша.

Муниципаль биремнәрнең үтәлешен финанс белән тәмин итү Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә җирлек бюджеты акчалары хисабына башкарыла.

Муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс белән тәмин итү күләме, билгеләнгән эшчәнлек өлкәләрендә дөүлэт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий җайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы хакимиятнең федераль органнары тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә үтәп, Башкарма комитет тарафыннан каралган тәртиптә расланган норматив чыгымнар нигезендә исәпләнә.

Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль учреждениеләргә гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы карары нигезендә муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс ягыннан тәмин итү күләмен билгеләгәндә эшләр башкаруга чыгымнар нормативлары кулланыла.

6. Муниципаль ихтыяҗлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Россия Федерациясенең муниципаль ихтыяҗлар өчен заказлар урнаштыру турындагы законнары нигезендә башкарыла.

Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә.

7. Җирлек Советы карарында җирлек бюджеты турында карарда җирлек бюджетыннан акча биру шартлары билгеләнергә мөмкин, алар нигезендә мондый акчалар Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә бирелә.

8. Халыкны социаль тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданның социаль түлүүләр бирүгә йә халыкка социаль ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру максатларында гражданның файдасына товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.

Халыкны социаль тәмин итү ачык норматив йөкләмәләргә кабул итү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Күрсәтелгән гавами норматив йөкләмәләргә үтәүгә бюджет ассигнованиеләргә пенсия, пособиеләр, компенсацияләр һәм башка социаль түлүүләр рәвешендәге йөкләмәләргә һәр төре буенча, шулай ук халыкка социаль ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру буенча аерым карала.

9. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга - товар, эш, хезмәт күрсәтүчеләргә субсидияләр җирлек бюджеты турында җирлек Советы карары һәм аның нигезендә кабул ителә торган җирле үзидарә органнары актлары белән каралган очракларда һәм тәртиптә җирлек бюджетыннан бирелә.

Җирлек Советының авыл җирлегә бюджеты турында карарында, муниципаль хезмәт күрсәтүләргә норматив чыгымнарны кайтаруға субсидияләргә дә кертеп, автоном учреждениеләргә субсидияләр каралырга мөмкин.

Җирлек бюджетыннан күрсәтелгән субсидияләр күләмен билгеләү һәм биру тәртибе башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Жирлек Советының бюджет турында Карарында автоном һәм бюджет учреждениеләре булмаган башка коммерциягә карамаган оешмаларга субсидияләр каралырга мөмкин. Жирлек бюджетыннан күрсәтелгән субсидияләр күләмен билгеләү һәм биру тәртибе башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

10. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 8. Бюджет классификациясе

1. Жирлек бюджетын төзү һәм үтәү, бюджет хисаплылыгын төзү Россия Федерациясендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә башкарыла.

2. Жирлекнең бюджет вәкаләтләренә жирлек бюджетына кагылышлы өлешендә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү керә.

3. Финанс-бюджет палатасы Баш администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керемнәр төрләре буенча подводвод кодлары исемлеген раслый.

4. Финанс-бюджет палатасы тарафыннан жирлек бюджетының максатчан статьялары исемлеге һәм кодлары билгеләнә.

Финанс белән тәмин ителеше шәһәр бюджетыннан бирелә торган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар исәбенә гамәлгә ашырыла торган жирлек бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгеләү тәртибе Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

5. Финанс-бюджет палатасы Баш администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларының кодлары исемлеген раслый.

Статья 9. Резерв фонды

1. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә Башкарма комитетның резерв фондын булдыру күздә тотыла.

2. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Советы һәм жирлек Советы депутатларының резерв фондларын булдыру тыела.

3. Башкарма комитетның резерв фонды күләме жирлек Советы карары белән билгеләнә һәм күрсәтелгән карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменнән өч проценттан артмаска тиеш.

4. Башкарма комитетның резерв фонды акчалары көтелмәгән чыгымнарны финанс белән тәмин итүгә, шул исәптән авария-торгызу эшләрен һәм табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерүгә бәйле башка чараларны үткөрүгә юнәлдерелә.

5. Жирлек бюджеты составында каралган Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләре Башкарма комитет күрсәтмәсе буенча файдаланыла.

6. Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапка кушымта итеп бирелә.

Статья 10. Жирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны тормышка ашыру

1. Әгәр чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны яисә чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кертүне күздә тоткан муниципаль хокукый акт кабул ителгәнчегә кадәр бер генә гавами-хокукый берәмлек тарафыннан да үтәлмәгән булса, күрсәтелгән муниципаль хокукый актта чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен үтәү чыганакларын һәм тәртибен билгеләүче нормалар булырга тиеш, шул исәптән, Россия Федерациясе бюджет

системасының тиешле бюджетларына чыгым йөкләмәләренең яңа төрләренә финанс ресурсларын тапшыру тәртібе кирәк булган очракта да.

2. Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүлөп бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру бюджет ассигнованиеләрен бюджет турындагы карарга тиешле бюджет ассигнованиеләрен кертү шарты белән йә агымдагы финанс елында бюджетка өстәмә керемнәрнең тиешле чыганаclarы булганда һәм бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда, Жирлек Советы карарына тиешле үзгәрешләр керткәннән соң гына Чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

11 Статья. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре

1. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре нәтижәдә барлыкка килә:

1) Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Жирле үзидарә органнары хәл итәргә хокуклы бүтән мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул итү, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек тарафыннан шартнамәләр (киләшүләр) төзү;

2) Жирле үзидарә органнары тарафыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда муниципаль хокукый актлар кабул итү;;

3) муниципаль берәмлек исемнән муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан шартнамәләр (киләшүләр) төзү.

2. Жирлекнең әлегә статьяның 1 өлешендәге 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре Жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм үз керемнәре һәм Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы исәбеннән үтәлә.

3. Әлегә статьяның 1 өлешендәге 2 пункттында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган тәртіптә Жирлек бюджетына бирелә торган Татарстан Республикасы бюджетыннан субвенцияләр исәбеннән һәм чикләрендә үтәлә.

Әгәр тиешле субвенцияләргә исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар арттырылган булса, муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөкләмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәкле өстәмә чыгымнарны финанс ягынан тәэмин итү үз керемнәре һәм Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы исәбеннән гамәлгә ашырыла.

4. Жирле үзидарә органнары башка муниципаль берәмлекләренең Жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән алар компетенциясеннән алынмаган мәсьәләләргә хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен бары тик үз финанс чаралары булганда гына (бюджетара трансфертлардан тыш) билгеләргә һәм үтәргә хокуклы.

5. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестры Башкарма комитет билгеләгән тәртіптә алып барыла.

12 Статья. Жирлек бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар формалары

Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар формада бирелә:

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр бирү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

башка бюджетара трансфертлар.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар бюджеттан бюджетара трансфертларны биру максатлары, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы бюджетыннан Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукий актлары нигезендә кабул ителгән жирлек Советы карарлары белән билгеләнә.

13 Статья. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

14 Статья. Жирлек бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр

1. Жирлек Советының Россия Федерациясә Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган башкарма комитетлар арасында килешүләр белән билгеләнә.

15 Статья. Жирлек бюджетыннан, район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар

Россия Федерациясә Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы карарларында каралган очракта һәм тәртиптә район бюджетына жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

16 Статья. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр

1. Акча йөкләмәләре буенча жирлек алдындагы бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны жирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә билгеле бер датага түлөргә тиеш.

2. Жирлекнең финанс активлары жирлек алдында акча йөкләмәләре буенча таләпләрне формалаштыра.

3. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясә Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясә Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пункттында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясә Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пункттында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счётына күчәргәннән бирле үтәлгән булып санала.

17 Статья. Жирлек бюджеты дефициту

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләүләргә үтәп, жирлек Советы карары белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган керемнәрнең һәм өстәмә норматив түләүләр буенча салым керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәрнең расланган еллык гомуми күләменә 10 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясә Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чараларны гамәлгә ашырган очракта, жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган керемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәрнең расланган гомуми еллык күләменә 5 процентыннан артмаска тиеш.

Муниципаль берәмлек милкендәге акцияләргә сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәрнең бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы составында жирлек Советы карары белән расланган очракта һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында жирлек бюджеты кытлыгы күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар күләме чикләрендә әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

3. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап күрсәткечләргә буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты дефициту әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

4. 2017 елның 1 гыйнварына кадәр жирлек бюджеты турындагы карар белән жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы составында алынган аерма расланган очракта, жирлек тарафыннан күрсәтелгән Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан жирлек бюджетына бирелгән бюджет кредитлары чикләрендә әлеге статьяның 2 пункттында билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

18 Статья. Кредитлар

1. Жирлек бюджеты исәбеннән бюджет кредитлары Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына, юридик затларга Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезендә һәм жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә, шулай ук жирлек Советы карары белән каралган бюджет ассигнованиеләргә шартларында һәм чикләрендә бирелә.

2.

19 Статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы

1. Жирлек бюджеты кытлыгын эчкә финанслау чыганаclarы составына кертелә:

1) номиналь бәясә Россия Федерациясә валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма.;

2) жирлек арасында Россия Федерациясә валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма.;

3) район тарафыннан Россия Федерациясә валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма жирлек бюджетына Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма.;

4) тиешле финанс елы дәвамында жирлек бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү.;

5) жирлек бюджет кытлыгын эчкә финанслауның бүтән чыганаclarы.

2. Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганакалары составына кертелә:

1) жирлек милкендәге акцияләренә һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан кергән керемнәр;

2) жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

3) районның башка бурыч йөкләмәләрен Россия Федерациясе валютасында түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

4) жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы.;

5) жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

б) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма (жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта).

Калган акчалар белән идарә итү операцияләре составына жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта гамәлгә куючысы жирлек һәм шәхси счетлары Россия Федерациясе законнары нигезендә районның финанс-бюджет палатасында ачылган оешмалар акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганакалары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан түлэнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләренә Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән жирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме.

Статья 20. Муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч – жирлек тарафыннан кабул ителгән Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгелэнгән бурыч йөкләмәләре төрләре нигезендә муниципаль бурыч алулардан, өченче затларның йөкләмәләре буенча гарантияләрдән барлыкка килә торган йөкләмәләр, башка йөкләмәләр.

2. Муниципаль бурыч структурасы бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирлекнең муниципаль бурыч йөкләмәләре төркеменнән (алга таба - Муниципаль бурыч йөкләмәсе) тора.

3. Муниципаль берәмлекнең муниципаль бурыч йөкләмәләре буенча йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

1) муниципаль берәмлекнең кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә));

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлек бюджетына Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) муниципаль берәмлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән кредитлар;

4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль берәмлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);

- 5) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән муниципаль гарантияләргә;
- 6) РФ Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.
4. Муниципаль бурыч күләменә кертелә:
  - 1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
  - 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлек бюджетына жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
  - 3) муниципаль берәмлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
  - 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
  - 5) муниципаль берәмлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.
5. Муниципаль берәмлек бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача вакытлы (бер елдан алып биш елга кадәр) һәм озак вакытлы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.
6. Муниципаль бурыч белән идарә итү Башкарма комитет тарафыннан муниципаль хокукый актлар нигезендә башкарыла.

Шәһәрнең муниципаль бурыч йөкләмәләрен исәпкә алу һәм теркәү Бөгелмә муниципаль районының муниципаль бурыч кенәгәсендә башкарыла.
7. «Салавыч авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге, әгәр күрсәтелгән йөкләмәләр жирлек тарафыннан гарантияләнмәсә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм башка муниципаль берәмлекләрнең бурыч йөкләмәләре буенча җавап тотмый.
8. Муниципаль бурычның иң чик күләме Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясындагы 3 пункттың билгеләнгән чикләүләрдән артмаска тиеш.
- 9 нчы авыл җирлеге Советы карары белән чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел килә торган елның 1 нче гыйнварына муниципаль бурычның иң югары чиге билгеләнә.
10. Хисап финанс елы өчен җирлек бюджеты үтәләше турындагы хисап буенча җирлек Советы карары белән расланган Чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнарының иң чик күләме, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменәң 15 процентыннан артмаска тиеш.
11. Җирлек Советы карары белән чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына, әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән чикләүне үтәп, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме билгеләнә.
12. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе «Салавыч авыл җирлеге» Муниципаль бурыч йөкләмәсе шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән гамәлләр кредитор тарафыннан башкарылмаган) яисә муниципаль гарантия Срогы узган булса йә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 статьясында каралган башка очракларда, күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр җирлек Советы карары белән башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.
13. Әлеге статьяның 12 өлешендә күрсәтелгән сроклар үткәннән соң, Башкарма комитет җитәкчесе Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында Карар Чыгара.
14. Муниципаль бурычны төшереп калдыру исәпкә алына торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында

белдерелгән муниципаль бурыч күләмен киметү юлы белән, аларны жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча исәптән төшерү суммасына гамәлгә ашырыла.

15. Әлеге статьяның 12-14 өлешләренең гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр алдындагы муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

21 Статья. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән жирлекнең бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

1. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсе түләү шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары һәм районның муниципаль хокукый актларында билгеләнгән гамәлләр кредитор тарафыннан үтәлмәсә), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр жирлек Советының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Муниципаль гарантияләр буенча Россия Федерациясе валютасындагы жирлекнең бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләргә туктатуга нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) килеп туганда тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп туган очракта муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Башкарма комитет, әлеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклардан соң, Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән күчәрелә торган муниципаль бурыч йөкләмәләргә төрләргә буенча жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча аларны исәптән төшерү суммасына муниципаль бурыч күләмен киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләргә буенча Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләргә исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмиссия шартлары нигезендә аларны тулы күләмдә эмитлаштырган орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган операцияләргә алмаштыру нәтижәсендә яисә башка операцияләр) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең чыгару, түләү датасына кадәр, күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты үз тарафыннан чыгарылган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләргә түләп бетерү датасы җиткәнче сатып алынган (алмашу нәтижәсендә алынган яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтижәсендә алынган) дип танырга хокуклы.

22 Статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Муниципаль бурыч алулар (алга таба - бурыч алулар) авыл жирлеге исеменнән башкарма комитетка бирелә.

2. Агымдагы финанс елында бурыч алуларның иң чик күләме агымдагы финанс елында жирлек бюджеты кытлыгын финанслауга һәм жирлек бюджетының бурыч йөкләмәләрен түлөгә жибәрелә торган суммадан артмаска тиеш.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең муниципаль бурыч алулар программасы, бурыч алуларының һәр төре буенча бурычның төп суммасын түлөгә юнәлдерелә торган акча күләме һәм жәлеп итү күләме күрсәтелгән, жирлекнең барлык эчке бурыч алулары исеMLEгеннән гыйбарәт.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

23 Статья. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме дип тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирлек бюджетына акча жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирлек бюджетына акча жәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы жирлек бюджеты кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм «Салавыч авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең тиешле финанс елына һәм план чорына бюджеты турында жирлек Советы карары белән расланган "Салавыч авыл жирлеге" муниципаль берәмлегенең бурыч йөкләмәләрен түлөү күләмнәреннән артмаска тиеш., РФ Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып.

3. Хисап финанс елында «Салавыч авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгалары буенча «Салавыч авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең бурыч йөкләмәләрен түлөү күләмнәреннән артып киткән очракта, агымдагы елның 1 гыйнварына жирле бюджет акчаларының күрсәтелгән арттыру суммасында калдыклары Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш., агымдагы финанс елына бурыч алуларның иң чик күләме кыскартылган.

24 Статья. Муниципаль эчке бурычның югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең иң чик күрсәткечләре

1. Жирлек бюджеты турындагы карар нигезендә, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган елның 1 гыйнварына), шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп, муниципаль эчке бурычның югары чикләре билгеләнә.

2. Муниципаль эчке бурычның югары чикләре әлеге статьяның 3 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет керемнәренең, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмэт күрсөтү чыгымнары күлөмө, түбөндөгө талөплөрне үтөгөндө, жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмэт күрсөтү чыгымнары күлөмө, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнарның гомуми күлөмөннән тыш, чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) район бюджеты турында расланган карарның 10 процентыннан артмаса тиеш.;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елының 1 гыйнварына булган муниципаль бурычны түләү һәм аларга хезмэт күрсөтү буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) район бюджеты турында карар белән расланган Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирлек бюджетының салым, салым булмаган керемнәреннән һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең гомуми күлөмөннән (Чираттагы финанс елына) 20 проценттан артмаса тиеш.; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгөндө, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түлөгүгә җибәрелә торган түлөөләр суммасы исәпкә алынмый.

25 Статья. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түлөнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түлөүнең иң чик сроклары (Чираттагы финанс елында) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирлек бюджетына акча жөлеп итү күлөмнәре һәм тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча бурыч йөкләмәләрен түлөүнең иң чик сроклары.;

2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күлөмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылдырылмый.

26 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күлөмнәре

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күлөмнәре номиналь бәя буенча жирлек Советы тарафыннан жирлек Советының бюджет турында карарында билгеләнгән Эчке муниципаль бурычның югары чикләреннән тыш билгеләнә.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмитенты булып жирле администрация тора, ул жирлек уставы муниципаль бурыч алуларны тормышка ашыру хокукына ия.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәжәгатьләре тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

27 Статъя. Муниципаль гарантияләр бирү

1. Муниципаль гарантия – гарантиядә каралган вакыйга (гарантия очрагы) килеп туганда, гарантия (бенефициарга) бирелгән затка аның язма таләбе буенча бирелә торган йөкләмә шартлары нигезендә өченче зат (принципал) аның бенефициар каршындагы йөкләмәләрен үтәү өчен җавап бирергә тиеш булган бурыч йөкләмәсе төре.

2. «Наратлы авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге исемнән муниципаль гарантияләр Башкарма комитет тарафыннан бирелә, бирелә торган муниципаль гарантияләрнең гомуми суммасы чикләрендә, җирлек Советының бюджет турында Карарында күрсәтелгән.

3. Муниципаль гарантия тәэмин итә ала:

1) принципалның бенефициар алдындагы бурычын (төп йөкләмәне) тиешенчә үтәү);

2) коммерциячел булмаган характердагы гарантия очрагы килеп туганда барлыкка килгән зыяны каплау.

Муниципаль гарантия инде туган йөкләмәләрен дә, киләчәктә барлыкка килгән йөкләмәләрен дә тәэмин итү өчен дә бирелергә мөмкин.

Муниципаль гарантия Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә һәм җирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә бирелә.

4. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе валютасында бирелергә һәм үтәлергә тиешле муниципаль гарантияләрнең исемлегеннән гыйбарәт:

1) гомуми гарантия күләме;

2) һәр максат буенча гарантия күләмен күрсәтеп гарантияләү максатлары;

3) гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы булу яисә булмау;;

4) гарантия очраклары буенча гарантияләрен үтәү өчен чираттагы финанс елында каралган бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме.

Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

Күрсәтелгән гарантияләр бары тик муниципаль гарантияләр программасы составында Россия Федерациясе валютасында расланган очракта гына гамәлгә ашырылырга тиеш.

Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы җирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

28 Статъя. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) барлыкка килгән акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэмин итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтәлеше яисә принципал йөкләмәләрен үтәү вакыты яқынлашқан вакыйгалар (шартлар) җиткән очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәҗбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның үзенә тәэмин ителгән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар җаваплылык тотал.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем бирү – район) һәм Гарант исемнән гарантия биргән орган исеме;

- 2) бенефициарның исеме;
  - 3) принципалның исеме;
  - 4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, бәяләмәсен һәм Номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вақытын яисә аның буенча йөкләмәләренә үтәү вақытын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп));
  - 5) Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;
  - 6) гарантия бирү нигезләре;
  - 7) гарантия үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вақыгга (шарт);
  - 8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;
  - 9) гарантия очрагын билгеләү, гарантия үтәләше турында бенефициар таләбен кую вақыты һәм тәртибе;
  - 10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;
  - 11) гарантия буенча йөкләмәләренә Гарант тарафыннан үтәү тәртибе;
  - 12) гарантиянең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өләшендә үтәлгәндә, принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренә тулы күләмдә яисә нинди дә булса өләшендә үтәлгәндә (туктатылганда) гарантия суммасын киметү нигезләре һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда;
  - 13) гарантияне туктату нигезләре;
  - 14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;
  - 15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга Гарант таләбе хокукы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);
  - 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исеменнән гарантия бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.
7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын күздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган район милкендә булган муниципаль гарантия бирә торган хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелә ала. Принципалны тулысынча яисә өләшчә хосусыйлаштырган очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясә граждан законнары таләпләренә туры килә торган, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясә граждан законнары таләпләренә туры килә торган вақытында гарантның гарантның гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өләшендә барлыкка килгән принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэминат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.
8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вақыгга (шартлар) башлану белән билгеләнә.
9. Гарант бенефициарның алдан язма рөхсәтеннән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртәргә хокуклы түгел.
10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булган таләпләр, яңа хужага (сатып алуыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (эмитентка) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән таләпләренә хокукларын тапшырудан (күчүдән) тыш, алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчәргә) алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очрақларда һәм нигезләр (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очрақта), шулай ук бу статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурыч принципалы үтәлгәндә Гарант тарафыннан таныла.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турында бенефициар таләбе (гарантия үтәләше турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгеләнгән очрақта гына гарантия бирелергә мөмкин. Гарантия үтәләше турында бенефициар таләбе гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, язма рәвештә гарантия белдерелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү турындагы килешүдә билгеләнгән срогыннан элек гарантияне үтәү турында таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясә белән тәмин ителгән йөкләмәләрне үтәү срогы яқынлашқан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вақытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант гарантия үтәләше турында бенефициар таләбен кую турында принципалга хәбәр итергә һәм принципалга таләпнең күчәрмәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срока, бенефициарның күрсәтелгән таләпкә кушып бирелгән документлар белән Гарантия үтәләше турындагы таләбен карарга һәм гарантия шартларына таләпләр һәм аңа кушып бирелгән документлар туры килү-килмәвен тикшерергә тиеш.

16. Гарантия үтәләше турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) гарантия бирелгән срок тәмамланганнан соң (гарантиянең гамәлдә булу срогы) гарантия таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантия тапшырылган);

2) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып, гарантия тапшырылды;

3) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләренә тиешле үтәләшен кабул итүдән баш тартты;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очрақларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очрақларда.

17. Гарантиянең үтәләше турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар нигезсәз һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очрақта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итергә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алырлык каршылыкларны чыгарырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очрақта да әлеге каршылыкларга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәләше турында бенефициар таләбен һәм аңа кушып бирелгән документларны нигезле һәм муниципаль гарантиянең тиешле шартлары дип танылган очрақта, гарант гарантия буенча йөкләмәне гарантиядә билгеләнгән вақытта үтәргә тиеш.

20. Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядә каралган йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның срогы чыккан йөкләмәләре күләмендә, ләкин гарантия суммасыннан да артмый.

21. Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йөкләмәсе туктатыла:

- 1) гарантта билгеләнгән күләмдә бенефициарга Гарант тарафыннан акча түләп,;
- 2) гарантиядә билгеләнгән вакыт узганнан соң, ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу срогы);
- 3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләрен үтәгән йә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен бүтән нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгән гарантия үтәләше турында гарантка карата таләп булу-булмауга карамастан) туктатылган очракта, яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка биргән таләпнең булу-булмавына карамастан));
- 4) гарантка кире кайтару юлы белән бенефициарның үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында язма гаризасы буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, принципал тарафыннан Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1151 статьясында каралган гарантия буенча мондый гарантия буенча бенефициарлар һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр фактта булмаган очракта гарантияне кире кайтару нәтижәсендә, гарантны гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында гарантия буенча үз хокукларыннан;
- 5) әгәр тәэмин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;
- 6) бенефициар гарантка һәм (яисә) гарантка гарантка гарантия үтәләше турында гарантка таләп куйганнан соң төп йөкләмәне (шул исәптән принципалны һәм (яисә) бенефициарны бетерүгә бәйле рәвештә) туктатуга яисә аның гамәлдә булмавын алыш-биреш дип тануга бәйле рәвештә;;
- 7) бенефициарның башка затка яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычлар буенча таләп хокукларын бүтән затка тапшырган очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның) яңа хужасына (сатып алуыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алуыга) күчүенә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (күчүдән тыш), принципалның (эмитентның));
- 8) принципал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка, төп йөкләмә буенча принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча принципал тарафыннан тапшырылган очракта;;
- 9) гарантияләрдә күрсәтелгән очрактарда һәм нигезләр буенча гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә;
- 10) гарантиядә билгеләнгән башка очрактарда.

22. Гарантның аның буенча йөкләмәләре туктатылганнан соң бенефициарның гарантияне тотып калу күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларны сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы турында мәғлүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар исәпкә алына

бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү йөзеннән түләнгән акчалар регрессы тәртибендә гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципалга карата бирелгән таләп хокукларын үтәү йөзеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәмин ителгән кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәмин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән җаваплылыкка ия.

29. Бенефициарлар булып торган йөкләмәләрне тәмин итүдә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

Башлыгы 2. ПРОЕКТНЫ ТӨЗҮ ҺӘМ КАРАУ

ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ

31 Статья. Жирлек бюджеты проектын төзү нигезләре

1. Жирлек бюджеты проектын чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

2. Жирлек бюджеты проектын төзү-Башкарма комитетның аерым бер өстенлеге.

Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары Башкарма комитет тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы, жирлек уставы һәм жирлек Советы карарлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәп билгеләнә.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзегәндә Чираттагы финанс елында яисә план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән жирлек үсеше өчен мөһим социаль-икътисади өһәмияткә ия чараларны финанслау буенча депутатлар тәкъдимнәре исәпкә алына.

Депутат тәкъдимнәре агымдагы елның 20 августыннан да соңга калмыйча Финанс-бюджет палатасына язма рәвештә жибәрелә. Депутат тәкъдимнәре белән хатта финанслауны таләп итә торган объект яки чара, финанслау кирәклеген нигезләү

һәм тәкъдимнәрне гамәлгә ашыруга күздә тотылган чыгымнар суммасы күрсәтелергә тиеш.

4. Жирлек бюджеты проекты муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә халык алдында тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Тыңлаулар нәтижәләре буенча тәкъдимнәр эшләнә, алар нигезендә Башкарма комитет жирлек бюджеты проекты эшләп бетерә.

32 Статья. Жирлек бюджеты проекты тәзү өчен кирәкле белешмәләр

1. Жирлек бюджеты проекты үз вакытында һәм сыйфатлы итеп тәзү максатларында финанс-бюджет палатасы башка финанс органнарыннан, шулай ук дәүләт хакимиятенә башка органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан кирәкле белешмәләр алырга хокуклы.

2. Бюджет проекты тәзү аңа нигезләнә:

1) Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә юлнамасы нигезләмәләре;

2) Татарстан Республикасында бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына Юлнамасы нигезләмәләре;;

3) бюджет сәясәтенә төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

4) жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

5) озак сроклы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр проекты) ;

6) муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектлары).

33 Статья. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт эчендә эшләнә.

2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы ел саен Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә эшләнә.

3. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проекты кертү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта карала.

4. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы план чорының параметрларын ачыклау һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

5. Жирлек бюджеты проекты тәзү яки карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү жирлек бюджеты проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 Статья. Жирлекнең муниципаль программалары

1. Муниципаль программалар Башкарма комитет тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары Башкарма комитет тарафыннан алар билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе Башкарма комитетның норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган муниципаль хокукий акт нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы (ярдәмче

программасы) буенча бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составында жирлек Советы карары белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап финанслауга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән срокларда расланьрга тиеш. Жирлек Советы муниципаль программалар проектларын һәм муниципаль программаларга үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне жирлек Советының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә карап тикшерүне тормышка ашырырга хокуклы.

Муниципаль программалар жирлек Советы карары нигезендә жирлек бюджеты турындагы карар үз көченә кертгән көннән ике айдан да соңга калмыйча китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәләлеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткөрү тәртибе һәм аның критерийлары Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Башкарма комитет тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап туктатылырга яки үзгәртәргә, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителергә мөмкин.

4. Шөһәр бюджетында программаларны гамәлгә ашыруга, Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә аларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру өчен бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

35 Статья. Күрсәткечләр составы, предоставляемых карау һәм раслау проектында турында карар жирлек бюджеты

1. Жирлек Советы карарында бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит) керә.

2. Бюджет турында карар белән билгеләнә:

бюджет керемнәренең Баш администраторлары Исемлеген;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары Исемлеген;

бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төрләре буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

бюджет ассигнованиеләрен шөһәр бюджеты акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлекләргә, бүлекчәләргә, максатчан статьяларга, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара

трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә биш проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтеләп,;

жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы, жирлек Советы карарлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр.

3. Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар ведомство структурасына кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек Советы карары белән чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә кертүгә (бюджетта чагылдыруга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (ярдәмче төрләре) буенча бюджет керемнәрен бюджет турындагы карарда тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән артыграк билгеләнгән максатларга файдалану каралырга мөмкин.

Башлыгы 3. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

36 Статья. Жирлек Советы карарына жирлек бюджеты турында карар проекты кертү

1. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты Авыл жирлегенә Советы карарлары белән билгеләнгән срокларда, әмма агымдагы елның 15 ноябриннән дә соңга калмыйча, түбәндәге документлар һәм материаллар белән бер үк вакытта жирлек Советы карарына кертелә:

- 1) бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- 2) агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең көтелүче нәтижәләре.;
- 3) жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы;
- 4) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең тупланма бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (профицит));
- 5) бюджет проектына аңлатма язуы;
- 6) Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына (Чираттагы финанс елы һәм план чорының елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына) муниципаль бурычның иң югары чиге);
- 7) агымдагы финанс елына бюджет үтөлешен бәяләү;
- 8) жирлек Советы, Контроль-хисап палатасы тарафыннан тәкъдим ителгән, финанс-бюджет палатасы белән әлеге бюджет сметаларына карата каршылыklar барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары;
- 9) башка материаллар.

Муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү бюджеты турындагы карар расланган

очракта, бюджет турында карар проектына муниципаль программалар паспортлары тапшырыла.

Әгәр бюджет турында карар проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта булмаса, бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта бюджет турында карар проектына аңлатма язуына кушымталар составына кертелә.

37 Статъя. Жирлек бюджеты турында карар проектын карау һәм аны раслау тәртибе

1. Муниципаль берәмлек башлыгы чираттагы финанс елына бюджет турында карар проекты кертелгәннән соң бер эш көне эчендә аны жирлек Советына экспертиза үткөрү өчен контроль-хисап палатасына жиберә.

2. Контроль-хисап палатасы 5 эш көне эчендә бюджет турында карар проекты турында бәяләмә эзерли.

Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе жирлек Советы депутатлары тарафыннан жирлек бюджеты турындагы карар проектына төзәтмәләр эзерләгәндә исәпкә алына.

3. Жирлек Советы Рәисе Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе нигезендә жирлек Советы тарафыннан жирлек бюджеты турында карар проектын карап тикшерүгә кабул итү яки аны Башкарма комитетка эшләп бетерү өчен кире кайтару турында Карар кабул итә.

Жирлек бюджеты турындагы карар проекты барлык кирәкле документлар һәм материаллар белән, эшләп бетергәннән соң биш эш көне эчендә жирлек Советына тапшырылырга тиеш.

4. Жирлек советы жирлек бюджеты турындагы карар проектын бер укылышта карый.

5. Бюджет проекты алга таба гавами тыңлаулар уздыру максатларында халыкка житкерелергә (бастырып чыгарылырга) һәм рәсми порталда урнаштырылырга тиеш.

6. Халык алдында тыңлаулар үткәргәннән соң, жирлек бюджеты турындагы карар проекты жирлек Советы тарафыннан бер укылышта карала һәм тулысынча кабул ителә.

7. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турындагы карар 20 декабрьдән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлек башлыгына имза салу һәм халыкка житкерү (бастырып чыгару) өчен жиберелә.

8. Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

9. Әгәр жирлек Советының авыл жирлеге бюджеты турындагы карары ағымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәсә:

1) Финанс-бюджет палатасы бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләренең лимитларын финанс хисабы елында бюджет ассигнованиеләренең уникаль өлешеннән һәм бюджет йөкләмәләре лимитларыннан артмаган күләмдә ай саен житкерергә хокуклы;

2) жирлек Советы карары белән жирлек бюджеты турында билгеләнә торган башка күрсәткечләр жирлек Советы карары белән жирлек советының Финанс хисап елына бюджеты турында карары белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла;

3) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бюджетара трансфертларны бүлү һәм бирү тәртибе хисап финанс елына билгеләнгән рәвештә саклана.

10. Әгәр жирлек Советының финанс елы башланганнан соң өч ай узгач, бюджет турындагы карары үз көченә кермәсә, Финанс-бюджет палатасы әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бюджет үтөлешен оештыра.

Шул ук вакытта финанс-бюджет палатасының хокуклары юк:

1) бюджет йөкләмәләре лимитларын һәм бюджет ассигнованиеләрен Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән юридик һәм физик затларга бюджет инвестицияләре һәм субсидияләренә житкерергә;;

2) бирергә бюджет кредитлары;

3) алдагы финанс елының сигездән артык бурыч алуларының кварталга исәпләнгән күләме күләмендә бурыч алуларны гамәлгә ашырырга;;

4) формалаштырырга резерв фондлары.

Әлеге статьяның 9 һәм 10 өлешләрендә күрсәтелгән чикләүләр гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә һәм түлөүгә бәйле чыгымнарга кагылмый.

11. Әгәр жирлек Советы карары агымдагы финанс елы башланганнан соң һәм бюджет үтөлешә әлеге карар үз көченә кәргән көнгә кадәр шушы статьяның 9 һәм 10 өлешләре нигезендә гамәлгә ашырыла икән, күрсәтелгән карар үз көченә кәргән көннән бер ай эчендә Башкарма комитет жирлек Советына карауга һәм раслауга жирлек бюджеты турында жирлек Советы карарына үзгәрешләр кертү турында карар проекты тәкъдим итә, бюджет белән вакытлыча идарә итү чорында бюджет үтөлешен исәпкә алып, бюджет күрсәткечләрен ачыклаучы документлар (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

Күрсәтелгән карар проекты авыл жирлегә Советы тарафыннан тәкъдим ителгән көннән алып 15 көннән дә артмаган вакытта карала һәм раслана.

Әлеге статья район бюджетын төзегәндә һәм үтәгәндә, 2020 елга һәм 2021, 2022 еллар план чорына бюджеттан башлап, барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла.

Башлыгы 4. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӨЛЭШЕ

38 Статья. Бюджет үтөлешә нигезләре

1. Жирлек бюджетының үтөлешә Башкарма комитет тарафыннан тәэмин ителә. Бюджет үтөлешен оештыру Финанс-бюджет палатасына йөкләнә.

2. Бюджет кассаның бердәмлегә һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла.

3. "Салавыч авыл жирлегә" муниципаль берәмлегендә бюджетның казначылык үтөлешә билгеләнә.

39 Статья. Жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү, раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү Финанс-бюджет палатасы житәкчесә тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карарына туры килергә тиеш.

Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карарына үзгәрешләр кертү турында Карар кабул ителгән очракта, финанс-бюджет палатасы житәкчесә жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертә.

3. Бюджет үтөлешә барышында жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре финанс-бюджет палатасы житәкчесә карарлары нигезендә бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә үзгәртелергә мөмкин:

1) гавами норматив йөкләмәләренә үтәү өчен бюджет ассигнованиеләре житәрлек булмаган очракта - күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләменәң агымдагы финанс елында жирлек Советы карары белән расланган бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләменәң 5 проценты чикләрендә аларны үтәүгә бюджет ассигнованиеләре житәрлек булмаган очракта-күрсәтелгән

ассигнованиеләрнең гомуми күләмен арттырып, агымдагы финанс елында аларны үтәүгә жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән расланган бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләменең 5 проценты чикләрендә;

2) бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (алар карамагындагы бюджет учреждениеләрнең) составы яисә вәкаләтләре (функцияләре) үзгәргән, Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан субвенцияләр исәбенә жирле үзидарә органнары вәкаләтләрөн гамәлгә ашыруны, жирлек бюджеты акчаларына түләтүне, резерв фондлары акчаларын куллануны һәм расланган бюджет ассигнованиеләре составында башка рәвештә резервланган суд актларын үтәүне күздә тоткан законнар үз көченә кәргән очракта, жирлек бюджеты акчаларына түләтүне, резерв фондлары акчаларын куллануны һәм расланган бюджет ассигнованиеләре составында башка рәвештә резервланган, бюджет акчаларын алучылар арасында бюджет ассигнованиеләрен конкурс нигезендә бүлү һәм жирлек бюджетын үтәү үзенчәлекләренә бәйле башка нигезләр буенча, жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән билгеләнгән бюджет акчаларын баш бүлүчеләр арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү-бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә . ;

3) агымдагы финанс елы һәм план чоры арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлгән очракта - Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән тиешле финанс елына һәм план чорына бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләмен һәм тиешле бүлекләр, бүлекләр, максатчан статьялар, агымдагы финанс елына һәм план чорына чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләмен тиешле финанс елына һәм план чорына жирлек Советы карары белән каралган чикләрдә;

4) агымдагы финанс елында муниципаль хезмәт күрсәтүләргә бюджет ассигнованиеләреннән файдалану хисабына бюджет ассигнованиеләре аерым бүлекләр, бүлекчеләр, максатчан статьялар һәм чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре арткан очракта - тиешле чыгымнарның төре буенча бюджет ассигнованиеләрен арттыру шарты белән агымдагы финанс елында муниципаль хезмәт күрсәтүләр өчен бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә-муниципаль хезмәт күрсәтүләр өчен бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләме 10 проценттан артмаган очракта;

5) Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә муниципаль бурычны реструктуризацияләүне үткәргән очракта;;

6) бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары төрләре арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлгән очракта, бюджет үтәләше барышында тиешле финанс елына каралган бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә.

Чыгымнарның Ведомство структурасы нигезендә расланган чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасы күрсәткелләрен үзгәрткәндә, гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә һәм муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләрен киметү бюджет турында карарга үзгәрешләр кертмичә башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен рәхсәт ителми;

7) максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар алган очракта, бюджет турында карар белән расланган күләмнәрдән тыш.

4. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткелләре Чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житкерелә.

5. Жыелма бюджет язмасына, бюджетның бердәм счетындагы калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре дә кертелә.

40 Статья. Касса планы

1. Касса планында агымдагы финанс елында жирлек бюджетына касса керемнәре һәм жирлек бюджетыннан касса түләүләренең фаразлары аңлашыла.

Касса планында бюджетның бердәм счетында калдыклар белән идарә итү буенча операцияләргә гамәлгә ашыруга тотылган акчаның иң чик күләме билгеләнә.

2. Финанс-бюджет палатасы касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүче, бюджет керемнәренең баш администраторы, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләр тапшыру составын һәм срокларын билгели.

Касса планын төзү һәм алып бару финанс-бюджет палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

41 Статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлеше

Керемнәр буенча бюджет үтөлеше күздә тотыла:

агымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар буенча Россия Федерациясе Бюджет кодексында, жирлек Советының бюджет турында һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән жирлек Советы карары белән, Федераль казначылык органнары һәм бюджетка башка керемнәр исәбеннән жирлек бюджетының бердәм счетына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын кире кайтару;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләр бюджеты керемнәре администраторы тарафыннан төгәлләштерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

артык түләнгән яки артык алынган салымнар, җыямнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле, артык бүленгән суммаларны, чараларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетының бердәм счетыннан күчерү.

42 Статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше

1. Финанс-бюджет палатасы тарафыннан, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше тәртибе билгеләнә.

2. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлешен күздә тотат:

1) Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;

2) раслау акчалата йөкләмәләрен;

3) Акчалата йөкләмәләргә түләүне санкцияләү;

4) акчалата йөкләмәләргә үтөлешен раслау.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен аңа җиткерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары чикләрендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алуучы бюджет йөкләмәләрен физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә Россия Федерациясе законнары, башка хокукий акт, килешү нигезендә кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алуучы түләү бурычын түләү документлары һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә, оператив-эзләү чараларын үтөүгә бәйле очракларда түләү документлары нигезендә раслый.

5. Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алуучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү бюджет ассигнованиеләрен алуучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә башкарылырга мөмкин.

6. Акчалата йөкләмәләрнең үтөлешен раслау жирлек бюджетының бердәм сөтыннан физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы, халыкара хокук субъектлары бюджетлары файдасына акчаны исәптән төшерүне раслый торган түләү документлары нигезендә, шулай ук бюджет акчаларын алуучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләрне үткөрүне раслый торган башка документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

43 Статъя. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең) бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертөп, Башкарма комитет тарафыннан билгелөнө.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган һәм Башкарма комитет тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет акчаларын бүлүчеләрнең бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүчө (бүлүчө) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Чыгымнар буенча бюджет язмасы күрсәткөчләре Чираттагы финанс елы башына кадәр ведомствога караган эш бирүчеләргә һәм бюджет акчаларын алуучыларга житкерелә.

3. Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет язмасы белән раслана торган чыгымнар төрләре элементлары (төркөмчәләре һәм элементлары) кодлары, шулай ук дөүлөт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча күрсәткөчләрне детальләштерүне гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

Жыелма бюджет язмасы күрсәткөчләре нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткөчләрне жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгөртү рөхсәт ителми.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасы күрсәткөчләре нигезендә бюджет язмасы белән расланган күрсәткөчләрне бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгөртү рөхсәт ителми.

44 Статъя. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча жирлек бюджеты үтөлөше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтөлөргә тиешле акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү Башкарма комитет тарафыннан билгелөнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

45 Статъя. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы тарафыннан әлеге орган җитәкчесе тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яки) үтәү өчен аңа җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килергә тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасы дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу буенча бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә раслана торган дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу план-графикларын формалаштырганда каралган дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу өчен финанс тәминаты күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Казна учреждениесенең бюджет сметасында өстәмә рәвештә казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү һәм алып бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр расланьрга тиеш.

Җитәкчесе казна учреждениесенең бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә аны раслау хокукына ия булган бюджет сметасы күрсәткечләре чыгым төрләренең элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча, шулай ук тиешле төркемнәрнең (статьяларының) статьялары (статьялары) кодлары буенча, җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләүнең тиешле төркемнәрнең (статьяларының) кодлары буенча җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә детальләштерелергә мөмкин.

46 Статья. Финанслауның иң чик күләме

1. Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә чыгымнар буенча жирлек бюджетын үтәүне оештырганда агымдагы финанс елының тиешле чорында акчалата йөкләмәләрен түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләме) раслау һәм аны баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм бюджет акчаларын алучыларга җиткерү карала ала.

2. Финанслауның иң чик күләме, тулаем алганда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алучыга карата ай саен яки квартал саен яки квартал саен арта бара торган нәтижә белән, агымдагы финанс елы башыннан бюджет акчаларын төп бүлүчеләрне, бүлүчеләрне һәм алучыларны финанслауга гаризалар нигезендә билгеләнә.

47 Статья. Бюджет үтөгәндә жирлек бюджеты турында карар белән расланган карардан артык фактта артыграк алынган табышлардан файдалану

1. Жирлек бюджетын үтөгәндә бюджет турында расланган карардан тыш фактта алынган керемнәр Финанс-бюджет палатасы тарафыннан агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түлөүгә, шулай ук җыелма бюджет язмасында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре җитмәгән очракта, жирлек субъектының гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә җибәрелә ала.

2. Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән тәртиптә бюджет үтөгәндә расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар һәм кире кайтарылмый торган керемнәр бюджет чыгымнарын арттыруга, максатчан билгеләнеше булган

субсидиялар, субвенциялар, башка бюджетара трансфертлар бирү максатларына жиберелә., агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән бәйлә.

48 Статъя. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

Бюджет үтөлешә буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, моңа Россия Федерациясә Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктнда күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында бюджет үтөлешә буенча операцияләргә төгәлләү Башкарма комитет тарафыннан Россия Федерациясә Бюджет кодексы таләпләргә нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Башлыгы 5. ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ

ҺӘМ БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН РАСЛАУ

49 Статъя. Бюджет исәбе, бюджет хисаплылыгы һәм бюджет хисаплылыгын төзү нигезләре

1. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгының бердәм методологиясә һәм стандартлары Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезләмәләргә нигезендә Россия Федерациясә Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет исәбе «Салавыч авыл жиригә» муниципаль берәмлегенәң финанс һәм финанс булмаган активлары һәм йөкләмәләргә торышы турында акчалата белдерүдә мәгълүмат жию, теркәү һәм гомумиләштерүнең тәртипкә салынган системасыннан, шулай ук әлегә активларны һәм йөкләмәләргә үзгәртә торган операцияләрдән гыйбарәт.

Бюджет исәбе Россия Федерациясенәң бюджет классификациясен үз эченә алган сәтлар Планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе сәтлары планы һәм аны куллану буенча инструкция Россия Федерациясә Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

3. Бюджет хисаплылыгын үз эченә ала:

- 1) бюджет үтөлешә турында хисап;
- 2) бюджет үтөлешә балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләргә турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәтә турында акча;
- 5) Аңлатма язуы.

4. Бюджет үтөлешә турындагы хисапта Россия Федерациясә бюджет классификациясә нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганақлары буенча бюджет үтөлешә турында белешмәләргә бар.

5. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренәң Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганақларының Баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының Баш администраторлары) ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын алуылар (бүлүчеләр), бюджет керемнәргә администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганақлары администраторлары тарафыннан үзләренә тапшырылган бюджет хисаплылыгы нигезендә жыелма бюджет хисаплылыгын төзиләр.

Жирилек бюджет акчаларының Баш администраторлары жыелма бюджет хисабын үзләргә билгеләгән вакытта Башкарма комитетка тапшыралар.

6. Жирилекнең бюджет хисаплылыгы бюджет акчалары баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә төзелә.

7. Жирилекнең бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Бюджет үтөлешә турындагы хисап квартал сәен була.

8. Агымдагы финанс елының беренчә кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтөлешә турындагы хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм жирилек Советына, Контроль-хисап палатасына жиберелә.

Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисаплар жирлек Советы карарлары белән расланьрга тиеш.

9. Башкарма комитет карары буенча физик затларга хезмэт өчен түләү һәм башка түләүләр, шулай ук алар белән бэйле Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына мәжбүри түләүләр һәм аларны күчерү, бюджет Хисабын, Бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең берләштерелгән хисаплылыгын, бюджет исәбенә алынучы башка мәжбүри хисаплылыкны тәзү һәм тапшыруны, мондый хисаплылыкны тиешле муниципаль органнарға тапшыруны тәэмин итү буенча бюджет исәбен алып бару буенча гомуми таләпләр нигезендә тапшырылырга мөмкин., финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән.

50 Статъя. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап, аны жирлек Советында караганчы, тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы яктан тикшерүне һәм бюджет үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

2. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

3. Башкарма комитет контроль-хисап палатасына тышкы тикшерү өчен тапшырыла:

- 1) бюджет үтөлеше турында еллык хисап;
- 2) бюджет үтөлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турында акча;
- 5) Аңлатма язуы.

4. Башкарма комитет, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, аңа бәяләмә эзерләү өчен, жирлек бюджеты үтөлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү эшләре бер айдан да артмаган вакыт эчендә башкарыла.

5. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә Контроль-хисап палатасы тарафыннан жирлек Советына бер үк вакытта Башкарма комитетка юлланган.

51 Статъя. Жирлек Советы тарафыннан бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны тапшыру, карау һәм раслау

1. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны тапшыру, карау һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Авыл жирлеге бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта Башкарма комитет тарафыннан да тапшырыла:

- 1) жирлек Советының бюджет үтөлеше турында карар проекты;
- 2) резерв фонды ассигнованиеләре үтөлеше турында хисап;
- 3) бюджет кредитларын бирү һәм түләү турында хисап;
- 4) эчке бурыч торышы турында хисап;
- 5) Аңлатма язуы;

6) бюджет законнарында каралган башка документлар һәм материаллар.

3. Контроль-хисап палатасы Бәяләмәсен алганнан соң жирлек бюджеты үтөлеше турындагы хисапны жирлек советы карый.

Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы Бюджет үтөлеше турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында Карар кабул итә.

Жирлек Советы Бюджет үтөлеше турындагы карар кире каккан очракта, ул дәрәс булмаган яисә тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

3. Жирлек бюджеты үтөлеше турында еллык хисап авыл жирлеге Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла
52 Статъя. Жирлек бюджеты үтөлеше турында карар

1. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карар нигезендә хисап финанс елына бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап, бюджет керемнәренә, чыгымнарының һәм дефицитының (профицитның) гомуми күләмен күрсәтеп, раслана.

2. Хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

1) бюджет керемнәре классификациясе кодлары буенча керемнәр;

2) керем төрләре кодлары, керемнәренә ярдәмче төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре, бюджет керемнәренә керә торган керемнәр төрләре кодлары, керемнәр төрләре буенча керемнәр;

3) тиешле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;

4) бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;

5) бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын классификацияләү кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

6) бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары кодлары буенча.

Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карар нигезендә шулай ук жирлек Советы карары белән жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карар өчен билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.